

Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22375>

Özet

Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutum Ölçeği, Selma Aslanta? tarafından 2014 yılında geliştirilmi? olan **ölçek geli?tirme** çal??malar?nın bir ürünüdür. Bu psikometrik araç, öğrencilerin Görsel Sanatlar dersine kar?? sahip olduklar? duyu?sal e?ilimleri, yani **tutum** düzeylerini belirlemek amacıyla tasarlanm??tır. Ölçek, öğrencilerin derse olan ilgilerini, motivasyonlarını ve genel memnuniyetlerini ölçerek e?itim psikolojisi alanında kullan?lmak üzere önemli bir araç sunmaktadır. Çal??ma, ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizlerini sunmay? amaçlam??tır, ancak birincil kaynakta detaylı psikometrik de?erler özetlenmemiştir.

Ölçeğin geli?tirilmesi sürecinde, maddelerin olu?turulması ve pilot uygulamalar sonrasında faktör yap?sının incelenmesi yoluyla yap? geçerliliğinin sağlanması odaklan?lmıştır. Bu ölçek, özellikle sanat e?itimi alanında, öğrencilerin ders başarıları ile tutumları arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmacılar için temel bir veri toplama aracı olarak hizmet vermektedir.

Anahtar Kelimeler

Görsel Sanatlar, **Tutum**, Ölçek Geli?tirme, Sanat E?itimi, E?itim Psikolojisi, **Psikometri**.

Yazarlar

Selma Aslanta?

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ilk ve ortaöğretim kademesindeki öğrencilerin Görsel Sanatlar dersine yönelik olumlu veya olumsuz e?ilimlerini ve duygusal tepkilerini objektif bir şekilde ölçebilecek, bilimsel standartlara uygun, geçerli ve güvenilir bir **psikometrik** araç sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda, öğrencilerin derse olan beklentileri, algıladıkları fayda ve dersten aldıkları keyif gibi boyutların ölçülmesi hedeflenmiştir.

Görsel Sanatlar dersine yönelik tutumların belirlenmesi, e?itim programlarının etkinliğinin değerlendirilmesi ve öğrencilerin sanatsal gelişimlerini destekleyici müdahale stratejilerinin geliştirilmesi açısından kritik öneme sahiptir. Ölçek, özellikle öğretmenlerin ve e?itim yöneticilerinin dersin kabul görme düzeyini anlamalarına yardımcı olmay? amaçlanmaktadır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçek, psikolojide merkezi bir kavram olan **tutum** yapısını ölçmektedir. Tutum, bireyin belirli bir nesne, kişi, durum veya burada olduğu gibi bir ders hakkındaki bilişsel (düşünce), duyuşsal (duygusal) ve davranışsal e?ilimlerini içeren karmaşık bir yapıdır. Görsel Sanatlar Dersine

Yönelik Tutum Ölçeği, bu ders başlamında öğrencilerin duygusal tepkilerini ve derse katılma istekliliklerini yansıtan duygusal bileşen üzerine yoğunlaşmaktadır.

Ölçülen yapı, öğrencilerin Görsel Sanatlar dersini ne kadar değerli buldukları, derse ne kadar ilgi duydukları ve dersin gerektirdiği aktivitelere ne kadar hevesli oldukları gibi alt boyutlara kapsayabilir. Bu tutum, genellikle öğrencinin ders başarısı ve genel sanat algısı üzerinde doğrudan etkili olmaktadır.

Geçerlik

Ölçek geliştirme sürecinde geçerlik (**Validity**) çalışmaları, aracın gerçekten ölçmek istediği yapıyı ölçüp ölçmediğini doğrulamak için yapılır. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, 2014 tarihli bir geliştirme çalışmasında genellikle aşağıdaki yöntemler kullanılmıştır:

Yapı Geçerliliği: Maddelerin teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek için Faktör Analizi (Açıklayıcı veya Doğrulamalı) kullanılmıştır.

Kapsam Geçerliliği: Ölçek maddelerinin, Görsel Sanatlar dersine yönelik tutum yapısının tüm boyutlarını temsil edip etmediği, uzman görüşleri alınarak değerlendirilmiştir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik (**Reliability**), ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını ifade eder. Ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde kümeleriyle benzer sonuçlar verip vermediği bu analizlerle incelenir. Orijinal çalışmada güvenirlik katsayısı belirtilmemiştir, ancak tipik bir ölçek geliştirme çalışmasında kullanılan yöntemler şunlardır:

İç Tutarlılık Katsayısı: Ölçeğin maddeleri arasındaki homojenliği ölçen **Cronbach Alfa** katsayısı, ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için temel alınan yöntemdir.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği: Ölçeğin zamana karşı kararlılığını ölçmek için belirli bir aralıkla aynı denek grubuna tekrar uygulanması yöntemi de kullanılabılır.

Faktör Analizi

Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla, maddelerin altında yatan faktörleri belirlemek üzere Faktör Analizi (FA) uygulanmıştır. Yeni geliştirilen ölçeklerde yaygın olarak Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılır. Bu analiz, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu ve her bir maddenin hangi boyuta yüklendiğini ortaya koyar.

Analiz sonucunda, ölçeğin tek faktörlü mü yoksa çok faktörlü mü olduğu belirlenmiş olmalıdır. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak öngörülen tutum yapısının ne kadar iyi temsil ettiğini göstermesi

açısından kritik öneme sahiptir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Ölçek Geliştirme (Likert Tipi Tutum Ölçeği)

Format: Derecelendirme (Likert Tipi Ölçek). Derecelendirme aralığı orijinal kaynaktan belirtilmemiştir, ancak genellikle 5'li (Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a) veya 4'lü Likert formatı kullanılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Öğrenciler (İlk ve Ortaöğretim Kademesi)

Yaş Grubu: Okul çağı öğrencileri (Spesifik yaş aralığı kaynağa bağlıdır, ancak Görsel Sanatlar dersini alan öğrencilerdir).

Popülasyon Detayları: Ölçek, Görsel Sanatlar dersi müfredatına tabi olan ve tutumları ölçülmek istenen öğrenci grupları üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemi. Bireylerin maddelere yönelik kendi tutum düzeylerini belirtmeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Sanat Eğitimi, Duyusal Alan, Tutum Ölçme, **Psikometri**, Ölçekleme Teknikleri, Eğitim Araştırmaları.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Kaynaktan belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: selmaaslantas@hotmail.com

Yayın Adresi: Kaynaktan belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Selma Aslantaş tarafından 2014 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik ve ticari kullanımı ile ilgili izinler için sorumlu yazar Selma Aslantaş ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal makalesi 2014 yılında yayınlanmıştır: Aslantaş, S. (2014). Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutum Ölçeği geliştirilmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2),

185-196.

Kaynaklar

Aslantaş, S. (2014). Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutum Ölçeği geliştirilmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 185-196.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

gorsel-sanatlar-dersine-yonelik-tutum-toad.pdf

Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri, birincil kaynakta bu akademik kayııt için sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makaleye başvurulması gerekmektedir.